

Regelbunden tillsyn i Skå skola

Förskoleklass

Grundskola 1-5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Ekerö kommun under hösten 2009 och besökt Skå skola den onsdagen den 2 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 26 februari 2010. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Skå skola, dels den information som samlats in under besöket. I Skå skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Skå skola

Skå skola	Antal elever
Förskoleklass	26
Grundskola	101

Källa: Skolans egna uppgifter hösten 2009

Skå skola är en F-5 skola med sammantaget 127 elever. Skolan leds av en rektor som utöver skolan också har ledningsansvar för en förskola med 4 avdelningar och en resursförskola med 15 barn inskrivna. Verksamheten är organiserad i två arbetslag. Ett arbetslag för förskoleklass till och med årskurs 1 och ett arbetslag för årskurs 2 till och med 5. Fritidshemmets personal ingår i arbetslagen och i varje klass arbetar lärare och någon av fritidshemmets personal tillsammans under större delen av dagen. Rektorn har en ledningsgrupp bestående av henne själv och lärare, förskollärare och barnskötare.

Skolan är miljöcertifierad och innehar så kallad grön flagg.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Skå skola		2007	2008	2009
Andel (%) elever som av skolan bedöms ha nått kravnivån på de nationella ämnesproven	Engelska	100	97	90
	Matematik	100	93	85
	Svenska	100	96	90
	Svenska som andraspråk			

Källa: Skolans egna uppgifter

Kommentar och bedömning:

Tabellen visar att enstaka elever inte nådde upp till godkänd nivå på de nationella ämnesproven för årskurs fem.

På de nationella ämnesproven i svenska och matematik för årskurs 3 redovisar skolan att i stort sett alla elever klarat proven. För de elever som inte nått kravnivåerna för de nationella ämnesproven har skolan upprättat åtgärdsprogram och anordnat stöd.

Skolan redovisar inte några andra uppgifter över kunskapsresultaten än resultat på de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska för årskurs 5 samt resultat på de nationella proven i svenska och matematik för årskurs 3. Skolinspektionen saknar därför underlag för att bedöma skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevernas kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

4 (10)

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (10)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionen har tagit del av Skå skolas likabehandlingsplan. Planen är upprättad utifrån lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006 års lag). Den lagen upphörde att gälla den 1 januari 2009.

Den av Skå skola upprättade planen redovisar åtgärder som skolan vidtar för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen redogör också för skolans rutiner om någon utsatts för kränkande behandling. Emellertid saknas fastställda rutiner för vad skolan ska göra om ett barn eller en elev utsätts för kränkningar av någon vuxen på skolan. Planen utgår inte från den kartläggning av skolans förutsättningar och behov som ska ligga till grund för valet av åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver upprätta en plan för arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska upprättas i enlighet med gällande författningar.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 2 kap. 19 - 20 §§ grundskoleförordningen föreskrivs att i timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val.

I Ekerö kommun är beslut om elevens val delegerat till rektorn.

På Skå skola ges eleverna istället för elevens val, möjlighet att arbeta med så kallat eget arbete eller med de individuellt uppsatta målen enligt elevens individuella utvecklingsplan. I samtal och intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna inte uppfattar att de ges de valmöjligheter som föreskrifterna för elevens val föreskriver.

Skolinspektionen bedömer elevens val inte anordnas i enlighet med förordningens krav. Detta behöver åtgärdas.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (10)

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

I samtal och intervjuer med lärare och med rektorn framkommer att uppföljning och utvärdering av verksamheten företrädesvis genomförs av den enskilde läraren och oftast på individ- eller klassnivå. Utvärdering på skolnivå sker inte systematiskt.

På uppdrag från kommunen upprättar skolan dokument för att beskriva verksamhetens resultat och verksamhetens kommande inriktning. En verksamhetsplan och en arbetsplan beskriver verksamhetens inriktning, mål och medel för kommande år. En verksamhetsberättelse och en verksamhetsbeskrivning berättar om hur det har gått. De fyra dokumenten går delvis in i varandra och ger ingen klar och tydlig bild av vare sig förutsättningar, behov, utvecklingsområden eller uppnådda resultat. I samtal och intervjuer med lärare och med rektorn framkommer att nämnda dokument inte är användbara verktyg i arbetet med att

10 (10)

utvärdera utbildningens resultat för att pröva och utveckla nya metoder för att öka måluppfyllelsen.

Skolan är framgångsrik när det bland annat gäller värdegrundsarbetet och arbetet att utveckla ett gemensamt miljöperspektiv och gestalta detta. När det gäller att utveckla metoder för ökad måluppfyllelsen för elevernas kunskapsutveckling och metoder för att utveckla skolans inriktning mot läroplanens och kursplanernas strävansmål bedrivs inget systematiskt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsarbete behöver utvecklas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Enligt 3 a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen redovisas.

Skå skola upprättar ett dokument kallat Verksamhetsberättelse. Under punkten 3 i verksamhetsberättelsen finns en kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen redovisar inte en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationellt fastställda målen för årskurs 5 i fler ämnen än engelska, matematik och svenska. Vidare saknas en redovisning av uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att Skå skolas kvalitetsredovisning inte är upprättad i enlighet med författningen. Detta behöver åtgärdas.

2009-11-27 Stockholm

Per Eng

Lennart Andersson